

Weekblad Wijdemeren

Voorheen De Brug voor Nederhorst den Berg en WWW voor Ankeveen, 's-Graveland en Kortenhoef in samenwerking met de NieuwsSter voor Loosdrecht

Politiek Woonbeleid 3	Ondernemers Bergman Auto's 7	Kermis 45ste Kermis 15	Historie Zeventig jaar bevrijding 19	Achterpagina Volleybal 24
--	---	---	---	--

Verhalen van kinderen uit de Tweede Wereldoorlog

'Retour Ameland' van Rita Knijff-Pot

"Hij genoot van de overtocht met de boot naar Nes. Van het schommelen van de boot, het gekrijs van de meeuwen, het breken van het zonlicht op het water. Ergens in de buurt van zijn maag kriebelde wel iets van spanning waar hij terecht zou komen. Niet alleen bij hem. Iedereen zat behoorlijk stil de aankomst op het eiland af te wachten."

Door: Saskia Luijter

Tijdens de Tweede Wereldoorlog verbleef Guus zes weken op Ameland. Net al vele andere stadskinderen uit het westen van ons land, was hij door de kerk uitgezonden naar een gastgezin. Op Ameland leek de oorlog ver weg. Er was geen gebrek aan voedsel, brandstof of kleding. Het was er gemoedelijk en minder bedreigend, al overheersten ook hier de Duitsers. Over de opvang van oorlogskinderen op Ameland schreef Rita Knijff-Pot een prachtige historische roman. De in 's-Graveland woonachtige schrijfster kwam in het najaar van 2011 in contact met Robert, een meneer op leeftijd die haar debuutroman 'Spaans meisje op Ameland' had gelezen en graag met haar wilde praten over zijn

jeugd. Geboeid door deze ontmoeting verdiepte Rita Knijff-Pot zich gedetailleerd in de geschiedenis van kinderen in oorlogstijd. Zij bezocht het archief van het gemeentehuis in Ballum, het Cultuurhistorisch museum in Hollum en had vele gesprekken met andere oorlogskinderen. Mensen die tijdens de oorlog op jonge leeftijd weken, maanden of zelfs jaren hadden doorgebracht op Ameland.

Van stad naar eiland

In haar boek 'Retour Ameland' start de schrijfster met de ervaringen van Robert, die in de Amsterdamse Rivierenbuurt woonde wat indertijd een toevluchtsoord voor Joden was. "Ik wilde hiermee laten zien hoe de oorlog in het stadsleven infiltreerde. Dat de gevolgen dramatisch en onontkoombaar waren. De wanhoop die er heerste, de angst en onzekerheid. Zo sterk dat ouders voor hun kinderen een veilig onderkomen zochten." In de verhalen die volgen, schetst ze ook de herinneringen van andere oorlogskinderen. Allemaal unieke geschiedenissen die verschillende kanten laten zien van het opgroeien in de stad en het leven op een eiland. Knijff: "Het was op Ameland een compleet andere wereld. Kinderen waren

gescheiden van hun ouders, broertjes en zusjes. Ze woonden soms op boerderijen, slapen in een bedstee, droegen klompen en leerden de lokale taal spreken. Het verblijf maakte diepe indruk."

Verbondenheid blijft

Na de bevrijding gingen de meeste kinderen met weemoed terug naar huis. Ze moesten vaak weer wennen aan de eigen omgeving en het meedraaien in het gezin. Velen gingen in de zomervakanties terug naar Ameland. Om elkaar te ontmoeten en te genieten van de ruimte, de rust en het licht. "Ik denk dat het eiland een metafoor werd voor een veilige plek in hun leven. Als ze daar waren, was het oké en hoefden ze verder niets" licht de schrijfster toe. Door het boek heen laat ze de kinderen groeien naar volwas-

senheid, waarbij telkens de verbondenheid met Ameland zichtbaar is. Het eiland blijft een rol van betekenis spelen omdat de oorlog door de jaren heen ook voortdurend aanwezig bleef. Het heeft hen gevormd. "Ik trof een hele sterke en vitale generatie aan. Overlevers. Mensen die niet klagen, maar dankbaar zijn voor het leven dat ze leiden omdat ze de andere kant ook hebben gezien."

Nog steeds actueel

In aanwezigheid van vier oorlogskinderen en zeven eilandbewoners uit die tijd, overhandigde Rita Knijff-Pot op 24 maart jl. het eerste exemplaar van 'Retour Ameland' aan Albert de Hoop, burgemeester van Ameland. Het was een hartverwarmende bijeenkomst vertelt ze enthousiast. "Ik vond het heel waar-

devol om met dit thema bezig te zijn. Als je over geschiedenis schrijft, is het actueel en komt het dichtbij. Het had je zelf ook kunnen overkomen. Daarom hoop ik dat ook jongeren dit boek gaan lezen. Zodat ze een beetje ervaren hoe het is om de oorlogstijd als kind te beleven, om de bevrijding mee te maken en daarna alles opnieuw op te pakken. Dit boek is er niet voor niets, dit verhaal moest er komen. Dat gevoel had ik heel sterk. Het kwam op mijn pad en ik wist meteen hoe ik wilde beginnen en wat de laatste zin moest zijn: Ameland, het eiland van zijn jeugd."

Retour Ameland

Retour Ameland van Rita Knijff-Pot is uitgegeven door Aspect en voor € 18,95 te koop (ISBN 9 789461 536945). Echt een aanrader!

Service zoals u wenst.

Grando Hilversum
Verlengde Zuiderloswal 36, tel.: 035-6219129.
grando.nl/hilversum

GRANDO
KEUKENS & BAD